

"ASBAREZ"
(THE ARENA)

The Oldest, Largest and Leading
Armenian Weekly in U. S. A.

Entered at The Post Office at Fresno, Cal.
as Second Class Mail Matter

Telephone 2761

ԱՍԲԱՐԷԶ

ՀԱՐԱԹԱԹԵՐԹ

ԱՁԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

Published by the "ASBAREZ" Pub. Co.
816 Eye St., P. O. Box 865
Fresno, California

ԲԱՅԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Տարեկան	\$2.00
Վեցամսեայ	\$1.00
Արտասահման (Տար.)	\$2.50

Չեմէ կը ծախուի հասար 5 սենթ

Հասցէ:—
P. O. Box 865, 816 Eye St.,
FRESNO, CALIFORNIA
Telephone 2761

Հրէշ, ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ 20, 1918

Published and distributed under per mit (No. 512) authorized by the Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office Fresno California. By the order of the President, A. S. Burleson, Post master General.

**ԻՆՉ ԿԸ ՊԱՀԱՆՁԷ ՄԵՋՆԷ
ԺՈՂՈՎՈՒՐԸ**

Իւրաքանչիւր Հասարակական գործիչ, հրապարակագիր, բնագետ, քաղաքական հիմնարկութիւններու անդամ, պէտք է նախ և առաջ այս հարցումը տայ իրեն. Ի՞նչ կը պահանջէ մեզմէ Հայ ժողովուրդը և ի՞նչ պէտք ունի իրեն համար: Առանց այս հարցումը ընկելու, առանց մեր գործունէութեան ուղին նախապէս հարթելու, առանց ժողովուրդի պահանջներուն և անոր ամենակենսական պէտքերուն տեղեկ պահանջուի, եթէ ունի մէկը հասարակական կեանքի մէջ թոյլնելու ուղի փորձել, այնպիսին արժանի կը դառնայ ծանր դատաւարութեան և ժողովուրդի արդար գալարոյթին:

Այդ գալարոյթը իր գաղափարակէտին հասած՝ ինչ էր մնացեր որ վար թափէր և իր սարսափելի ծանրութեան տակ տորթէր շատ շատերը, մեր ազգային-հասարակական կեանքի զեկալարները, եթէ անոնք մնային դարձեալ իրենց նախկին դիրքերուն մէջ, եթէ դարձեալ առաջնորդուիլ ուղիւն միևնույն նշանաւորումով — զատուած մնայ և զատ-զատ հարուստ թշնամին: Այս նշանաւորումը սակայն իր ամբողջ իմաստը և ներքին բովանդակութիւնը կորսնցուց ճիշդ ա յ ն ա տ ն ն էրը գաղթ ա յ յ ը ր ու ծ ո յ ի մ է ջ Ժրն ու ծ ք ա զ ա ր ա կ ա ն կ ու ս ա կ ջ ո թ ի յ ն ր, հոսանքները, լսելով վերջապէս ժողովուրդի ձայնը, փոխադարձ գիշտութիւններով միացան, և ուստեցին ձեռք ձեռքի տուած քաշել, միմէն որ անցին դռնէ մեր ազգային զերպողին ճշնամամի վայրկեանը և հայ ժողովուրդը ժամանէ իր փրկութեան և ազատութեան վերջին հանգրուանը:

Եւ մենք տեսանք թէ ի՞նչքան զեղեցիկ արդիւնքներ ապահովեց այդ Միութիւնը հայ ժողովուրդին, ո՞րքան շահեցաւ այս վերջինը բարոյապէս, ի՞նչ մեծ վարկ բաժնացաւ ան Եւրոպայի առաջ, որ ուշի ուշով կը հետեւէր մեր բոլոր քայլերուն, հասկնալու համար թէ ինքնապարտութիւն պահանջող Հայութիւնը վատնելի և ծայրայեղ տաղանդի բույներուն շնորհ և բնորոշութիւնը ցոյց պիտի տար ինքզինքը կառավարելու:

Եւ մենք ցոյց տուինք այդ շնորհն ու բնորոշութիւնը, Այդ Միութեան և սրտաշարժ համարաշխարհեան մէջ լուծուելով բոլոր ալ, որ կը պահանջէր, զոնէ ժամանակաւորապէս վար առնել անհատ և յաճախ հակիրճ գործունէութեանց դրօշակներ և անոնց տեղ պարզել մէկ զըրօշակ, զա՛րձեալ Ազգային Ազատագրութեան զրօշակը, որուն ներքե հաւարուողները — կարմիր յեղափոխականներ և եկեղեցիներու պաշտօնականներ — բոլորն ալ դարձան հայրենիքի փրկութեան պատգամներ, անոր անկեղծ ու հաւատարմ գիտօրնները:

Կարճատեանքն են միայն, մակերեսային կրթութեամբ օժտուածները, ազգերու բազմաթիւ պատմութեան անմարտօթները, կամ զանազ գիտմամբ ուրացողները, որ մանուկներու բացառաւորութեամբ, երեխաներու յատուկ տրամաբանութեամբ հարց կուտան երբեմն թէ մի՞թէ եկեղեցիի պաշտօնական, մի՞թէ պատուական, աւերակ, վարդապետ կրնան միանայ յեղափոխականին, կրնա՞ն ձեռք տալ զինքի հաւատադրողներուն: Այդպիսիները եթէ ինչ մը իրենց առաջը դառնալու կոչում ընկին, հասարակական գիտութիւններու աշըն ու թեւն ուսուցանալիքն, պիտի լաւ բարձր, և անոր բնիքը բոլորին կը պատկանէ, և անոր փրկութեան համար պէտք է աշխատին ու իրենց արիւնք թափեն ի հարկին և՛ պատուական, և՛ վարդապետ, և՛ թաղաքական, և՛ վերջապէս կարմիր յեղափոխականները: Հայրենիքի մասին այդ լուսահար բարձրագոյն ունեւն գրեթէ առաջ մեր տրամաբանութիւնը ու Յովսէփ Կարապետեանը, որոնք յեղափոխական վարդաններու կողքին կանգնած կ'ու մեղքին թշնա-

միւն զէմ: Այդ բարձրագոյն տողորումը ներսնենք էին որ Դաւիթ Բէկի միացան՝ Միւնիքի և Դարբասի լեռնազաւթներու վրայ աղաւտութեան գործը պարզելու համար: Այդ բարձրագոյն տողորումը Ազատակեցին էր, հայ հոգեւորականութեան այդ պահանջի ներկայացուցիչը, որ 25,000 կամաւորներու զուգահեռ: Հայա որքա՞ն վարդապետներ, աւերակներ, պատուականներ, Դաւիթ Բարաներ, մտած են, վերջին երեսնամեակի ինքնազին, յեղափոխական կուսակցութիւններու շարքերը, աշխարհական մարտիկներու հետ միասին դարձնելու համար հայկական ազատագրութեան կոթողը: Ո՞վ համարձակեցաւ այդ օրերուն անոնց բախել թէ՛ գաղթէր, աղօթէր ու արցունք թափէր դուք, վարդապետներ ու պատուականներ, և միայն մեզի թողուցէր կոթողը, որովհետեւ միայն մենք ենք հայրենիքի վրայ մտածողները: Այդպէս բողոքներ չը գրանցեցան անցեալին մէջ, բայց այսօր կան, թէ Բարբառաւորները այնքան անհրաժեշտ է անոնց թիւը, որ ուշադրութիւն անցած չի կրնար դրուել:

Մէկ բան միայն պէտք է արձանագրել հոս և ցուցնել արձանագրել: Միութեան կողմը թերի է Քալիֆորնիայի չըջանին մէջ: Մեր Բողոքական Հայրենակեցիները յունին ներկայացուցիչներ այս չըջանի ամենամեծագոյն մէջ: Բարեկարգականները ևս ուղիղ չեն կանգնած մեր դէմ, կան և այնպիսիներ ալ որոնք մտղ թելով մը կ'ապուած են Միութեան: Մինչ Ամերիկայի մարդը Հայութիւնը, յանձնելու իր հոսանքներուն և կազմակերպութիւններուն, կը գործէ համեմատաբար, այսպէս, զրգարաբար, պատկեր նախանձելի չէ: Բայց մենք յոյս ունինք որ ներկայ վիճակը պիտի փոխուի շուտով, և ժամանակաւորապէս հեռացանք դարձեալ պիտի միանան մեզի: Եւ այդպէս ալ պէտք է որ ըլլայ, որովհետեւ Ժողովուրդը մեզմէ այդ կը պահանջէ: Ինչպէս ամէն տեղ, Քալիֆորնիայ Հայութեան ջիւղերն ալ քայքայուած են և ան կը պահանջէ մեզմէ որ յանուն նահապետ Ժողովուրդին, լսեն բոլոր կրթերը և ամէնը միասին գործեն, ամէնը միասին աշխատին: Այդ իսկ պատճառաւ, ձեզի կ'ուղղենք մեր խօսքը, Քալիֆորնիայ չըջանին Բողոքականներ և Բարեկարգականներ: Առանց վարանելու, եկէք, զրաւեցէք ձեր տեղը Միութեան մէջ, որ պէտք է միասին խորհիւրդ ու միասին գործենք: Հայրենիքը ոչ մերն է և ոչ ձերը, այլ՝ բոլորիս սեփականութիւնը: մեր ա՛մէնա սրբաւոր օրհանգստը, որուն համար թէ դուք պէտք գործէք և թէ մենք: Առանձնութեան մէջ դուք չէք կարող հանդիսաւ ըլլալ, վատա՛նք, դո՛ւք ալ կը սիրեցէք մեր պարտքը կատարել, ուրեմն միեւնցէ՛ք մեզի, որպէսզի թափով, ետանգով գործի մէջ նեւաւենք:

Ժողովուրդը ի՞նչն է որ մեզ աշակէ կը հրահանգէ և մենք պէտք է ենթարկուինք այդ բարձրագոյն հրահանգանին, որովհետեւ մենք բոլորս, ժողովուրդի ծառայողներ ենք, անոր կամքը կատարելու կուսածներ ենք:

ՆՈՐ ՕՐԵՆՔԸ

Կառավարութիւնը վերջերս նոր օրէնք մը հրատարակեց, որ Հոկտեմբեր մէկէն սկսեալ գործադրութեան պիտի դրուի: Ահա տակն այդ օրէնքը՝ քանի մը բառերով ամփոփուած:

Գաւառացիք ալ տաղանդալի չըջանին թուղթ խնայելու համար, թերթներու վարչութիւնները անմիջապէս պէտք է վարչութիւնները թերթ զրկել իրենց այն բազմաթիւները, որոնք անփոյթ կը գրաւեն և իրենց բաժանորդագիրը չեն վճարել:

Օրէնքը պիտի գործադրուի Հոկտեմբերէն սկսեալ, և մենք՝ մեր ընթերցողները զրկելու համար Ասպարէզի ընթերցողները, անմիջապէս առանձին ազգային մէկ, կը ըլլաւ բարձրագոյն հրահանգանին, նոր օրէնքի արժանաւորութեան համաձայն մեր ընթերցողները առանալու և թերթներու առաքումը շարունակելու համար:

Քանի մը շարքին յայտնի պիտի ըլլայ թէ մեր բաժանորդները ի՞նչքան

պարտաւանաչ են: Պիտի ուղե՞ն անմիջապէս իրենց պարտքերը վճարել և կանոնաւոր կերպով գործնալ ստանալ թերթ, թէ՛ ուսերին թօթուելով, պիտի պատեն և մէկ կողմ նետեն զրկուած ազգայինները, զրկուին թերթի ընթերցումէն, զրկելով միաժամանակ նաև մեզ՝ որ առանց պարտաւանաչ բաժանորդներու օժանդակութեան, չենք կրնար լրագիր հրատարակել և զայն հետաքրքիր ու բովանդակալից դարձնել:

Անպարզորի տարեկան բաժնեկիրը ընդամենը 2 տարւ է: Հաւատակ թղթի տարապարսեան թանգութեան, հախաւակ մեր գործադրներու շարժականներու յաւելման և նոր, բազմաթիւ ծախսերու երևան գալուն, մենք չուղեցինք երկու տարին վրայ ունի բարդում ընել, թէ և այդ մեր իրաւունքն էր: Ծնորդի կուսակցական օսկան մը եղած ըլլալու հանգամանքին, Ասպարէզի վարչները, նիւթական խոշոր գոհարներէն ելուող գրքով, պահեցին թերթի նոյն պինդ՝ նպատակ ունենալով մեր սիրած գաղափարները Ժողովուրդին մէջ տարածել:

Հիմա սակայն կը պահանջենք որ մեր բաժանորդներն ալ, փոխադարձաբար, աղիւր ըլլան և անմիջապէս իրենց հայրենիք փակեն մեզ հետ, որպէսզի հանգիստ սրտով շարունակենք գործերնս: Հի՛ս է որ երևան պիտի գայ թէ ո՞վ է որ կը սիրէ թերթը, ո՞վ է որ կ'ուղե ծառայել հայ լրագիրն, օղնէ անոր բարձրացման և չըթողալ որ անոր մշակները թուլցնեն իրենց գործունէութիւնը:

Անպարզորի՛ ընթերցող, վճարէ՛ պարտքը եթէ ունիս, որպէսզի, այսուհետեւ կանոնաւոր կերպով թերթ ստանաս:

ԵՏԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀՐԱՆԱԳՆԵՐ ԵՒ ՀՐԱՄԱՆԵՐ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՔ ՏՊՈՒՈՂ ՀԱՐԱԹԱԹԵՐԹԵՐՈՒ, ԿԻՍԱՀԱՐԱԹԱԹԵՐԹԵՐՈՒ ԵՒ ԵՐԿՕՐԵԱՅԻ ԹԵՐԹԵՐՈՒ ՀՐԱՍԱՐԱԿԻՉՆԵՐՈՒՆ

Յոյց տալու համար թէ Ամերիկեան կառավարութիւնը, խնայողութիւնը ունենալով իրեն նշանաւոր և պատեհալար ամէն զեմ շահի իրեն կէտ նպատակին, իր ձեռքը հետզհետէ կ'երկարացնէ երկրին ամէն տեսակ արդիւնաբերական և ընկերային գործունէութեանց վրայ՝ ստորե կը հրատարակէ 15 յոդուածներ բաղկացեալ կանոնադրութիւնը, որոնք տարաբար յունինք որ, մեր ընթերցողները մեզի չափ հետաքրքրական պիտի գտնեն:

Շարաթաթերթերու գոյութիւնը ապահովելու մէջ ընթերցող հասարակութիւնը իր մեծագոյն բաժինը ունի կատարելիք ներկայ պատերազմի միջոցին: Ամբողջ բաժանորդներու ցանկ մը անմիջապէս գաղափարէ պիտի դառնաւոր թերթերը: Կառավարութիւնը, իր այս վերջին կարգադրութեամբ, իրեն անպէտ մէկի պիտի շարժէ այն թերթերը, որոնք վճարող բաժանորդներու ցանկ մը չեն կրնար ցուցնել իրեն: Զրի թերթ կարգադրողներուն վերջին շարքներն են ստորե: Ո՞վ որ կանխիկ կը վճարէ, անկա միայն իրաւունք պիտի ունենայ թերթ կարգադրու: Հոս ու հոս ձրի թերթ զրկող խմբագիրներու և հրատարակիչներու ալ որոնք ուղղուած անողոր հարուած մըն է այս: Կառավարութիւնը իր սրտան աշխարհով պիտի հետապնդէ այն ամէն հրատարակիչները, որոնց ետե վճարող բաժանորդներու հաւատարկութիւնը մը չկայ:

Անպարզոր սրտի անհուն խնայողութեամբ կը ծախողանէ պետական այս նոր կարգադրութիւնը և կը խոստանայ ամենախիստ կերպով կառավարութեան հրահանգներ և հրամանները, գործակցելով անոր հայրենասիրական ու խնայողական բոլոր քանքերուն, որպէս զի երկրին պատերազմի ծրագիրը յաջողի և զանապիւններու յաղթութիւնը ապահովուի:

Հետեւեալներ կը յանձնենք մեր ընթերցողներու լուրջ ուշադրութեան, զանոնք բաժնեկից ընելով մեր վրայ ծանոթացած պարտականութիւններուն:—

1. Շարաթաթերթի, կիսաշարաթաթերթի կամ երկօրեայ թերթի մը հրատարակիչը միմիայն հաւատարկ լրագրի թուղթ կը գործածէ — աղբիւր 30 1/2 X 4 1/2 մասնաշաղկ մասով թղթի պարկերը 50 փութական տակի կ'առնուի չեն: (24 X 36 մասնաշաղկ մասով պարկերը 32 փութական կը լրանուի):

2. Եւրոպայի զանաւոր պատկերի թուղթը, ըլլալն ալ 15-

բաղաւոր, զրգէ և այլն՝ բացառութիւններ կը կազմեն, միմիայն որ չմնան:

2. Հրատարակիչ մը չի կրնար բաժանորդներուն թերթը անմիջապէս զանապիւններով լրացնել երբ մեր վերջին թերթը կը համարին ա՛յն տան միայն, երբ բաժանորդութիւնը կը նորոգուի և կանխիկ կը վճարուի:

3. Հրատարակիչ մը չի կրնար թերթը 20 օրեակներ չի կրնար տալ, բացի այն պարագայէն, երբ ստացողը ծառայութիւն մը կ'ընէ: Բացառութիւններ են կառավարութեան կողմէ հանձնուած կազմակերպութիւններու կարգադրութիւնները, չեմփի գրգռանքները եւ այլն, Գանձիչի գրգռանքը և ուրիշ գրգռանքներ որոնք կը համաձայնեցնուի թերթին: Երբ պահանջուի համար, կառավարական գրգռանքները ուրիշ լիւրջ թերթերը կը գործածեն իրենց ստորագրութեան մէջ և ի բաց անպէտ նշանակած պատճառներ:

4. Հրատարակիչ մը մէկ հատու տակի մի թերթը չպիտի տայ ծանոցադրողներու, և այլ ալ բազմաթիւ թերթներու համար:

5. Հրատարակիչ մը պէտք չէ եւ ընդունի չի ծախուած թերթները չըրգադրուածներէն կամ գործակալներէն:

6. Հրատարակիչ մը չպիտի աղէ անկողն օրեակները, բաժանորդագրութեան կամ ծանուցումի մըմէ տալու համար, և կամ այս կանոնադրութեան մէջ յիշուած կէտերէն զուրկ ուղեք նպատակներու համար, բացի իր չըրգադրութեան 1 1/2 ֆէ և ամենափոքր 10 անգուղ օրեակներէ:

7. Հրատարակիչ մը պէտք չէ միմիայն փոխանակել իր թերթը ուրիշ թերթերու հետ: Ի բաց անպէտ քանի մը միայն, որ կը տպուի իր գաղափարներէն մէկ և կամ իր հրատարակութեան կեցրէն 40 մըն նկատուութեան մէջ:

8. Հրատարակիչ մը չի կրնար չլիւրջ ծախել շաբաթաց ցած կամ շնչի գիւղ:

9. Հրատարակիչ մը ա՛նէ մէկու մը թերթի վրայ նշանակուած զին պակասով չլիւրջ ծախել:

10. Հրատարակիչ մը չի կրնար չեւ ընանք չլիւրջ տալու: Կէտ է որ տալանք զին մը նշանակուի ընտանիքի վրայ և թէ՛ թերթին բաժնեկիր և թէ՛ ընտանիք գինը միմիայն գտնի տալանք զին: Եւ 15 ֆէ:

11. Հրատարակիչ մը բաժնեկիրութեան կամ ուրիշ մըրջաններ չլիւրջ տարէ բաժանորդները ստանալու, նպատակով: Այս կերպով ստանալու բաժնեկիր չլիւրջ նկատուի:

12. Հրատարակիչ մը տան սրտայ, հարաբարակաւորական և կամ ժամանաւոր յաւելումական ազգայնութիւններ չըրգադրի յայտ ընտանք:

13. Հրատարակիչները, կարելի եղածին չափ, պիտի գնեն իրենց թուղթը և այլ պէտքեր ամենամօտ թղթաւորանուցէն, պայմանաւ որ զինք, որպէս և ծառայութիւնը չիւրակ ըլլան:

14. Ո՞ր կէտէ տակի թերթը հրատարակիչները պէտք է որ ունի քիսէն տակի հրատարակուած զինքն 25 ֆէ չըրգադրուի: Եւ 15 ֆէ պէտք է միմիայն զին մը ըլլալ մէկ տալու չըջանին:

15. Չորս կամ ութ երեւ թուղթացած թերթի մը ուն հրատարակիչը աշակէ պիտի նկատուի որ այս հրամանադրէ պահանջները կատարած է, եթէ խելի կը գործողը տալիքին մէջէն 15 ֆէ յոդուածները, և ամէն ցառ ալ՝ տար պարտին մէջ ծառայողին խնայողութեան կ'ընէ:

Գաւառագիտական կարգադրութիւնը կը թերթը ստանաւորութիւն, բացի անանքէն սրտը համար կարգադրութիւններ եւ զան և ազգայնական գաղափար, այս հրամանագիրը սրտան լին տալով, և կամ որպէս այն պարագայէն՝ երբ նոր թերթ մը անհրաժեշտութիւն մըն է:

Եւ չեմփի մէկին ստացողութեան վարձաբաժնի մը պիտի պատկանի իւրաքանչիւր հրատարակիչ, ցուցնելու համար թէ այս կանոններէն զանի համար գործողութեան է թերթ և թէ ինչ արդիւնք մեզ մզած է թուղթի ապագայութեան մէջ:

Չեղ Թարգմանիչ

THOMAS E. DONNELLEY
Chief Pulp and Paper Section

August 22, 1918
Washington, D. C.

ՓՈՒԱՆ ՍՏԱՑԱԳՐԻ

Ուրախութեամբ կը կցենք անունները մեր հետեւեալ բաժանորդներուն, որոնք պարտաւանաչութեամբ խելից վճարեցին իրենց բաժնեկիւնները:—

Մ. Բուլիկեան, Յրէզո, 572	\$4
Մ. Էմիլեան, Յրէզո 552	1
Մ. Դադարեան, Յրէզո, 572	2
Փոյ Զահարեան Յրէզո, 576	12
Գրիգոր Դադարեան Յրէզո, 552	1
Ե. Կառապետեան, Լորէն 578	12
Սամ Բէկաւեան, Յրէզո, 579	2
Ռ. Խաչատուրեան, Լ. Անճրէն 567	2,50
Հատապէտ. Իմպիւր Օրջրտ գործ.	\$6
Յ. Արեւաշահ, Յրէզո, 572	12
Կ. Փիթրեան Յրէզո, 568	12
Ռ. Աղաշահեան Յրէզո, 572	12
Ռ. Տ. Գաւառեան, Զառար, 572	12
Միմա Դադարեան, Զառար, 580	12
Գ. Չահահեան, Յրէզո, 572	12
Ճորճ Դադարեան Յրէզո, 572	12
Մ. Ալեքանդր, Զառար, 560	12
Մ. Բրդոյեան, Յրէզո, 576	12
Դանիէլ Բովոկեան Յրէզո, 572	12

DR. L. S. CHOY

ՏՈՒՐՈՐ Լ. Ս. 206
1131 Tulare St., FRESNO, CAL.

ԶԻՆԱՍՏԱՆԻ ՀՈԶԱԿԱՆՈՐ ԲԺԻՇԿՈՐ

Հ. Պոյանեան, որուն հասցեն է Բուրլո Տի. պաշտ 144, Ֆրէզնո, կը խնդրէ լրագրոյ խմբագրութեան յայտարարել թէ Տիկին Պոյանեան երկար տարիներ առանձին հիւանդութեան մը տառապելէ վերջ, բուժուած է կատարելապէս Տր. Չոյի ձեռքով: Այս տիկինը տարիներ յաճախած է տեղական բժիշկներու քով թէ հոս և թէ Արեւելեան բժշկներու մէջ, բայց օգուտ մը տեսած չէ անոնց դեղերէն: Հիմա տիկինը կատարելապէս բուժուած ըլլալով երախտաւոր կզգայ չինացի բժիշկին և կը յանձնարարէ զայն հայ հասարակութեան, և պարտաւոր այս մասին իրեն դիմողներուն աւելի մանրամասնութիւններ հազարել:

Բոլոր հիւանդութիւններ և ախտեր կը բուժեն բուսեղէններու միջոցաւ: Բոլոր մեր նեղութիւնները և ֆիզիքական տառապանքները եկէք և ինձի պատմեցէք կամ զրեցէք, և ամենայն դադանապահութեամբ ևս մեզի պիտի ցուցնեմ տառապանքները: Եթէ ուրիշ տեղերէն զիստ մը չի կրցէք զուտանել, մի յուսահատիք: այլ եկէք և ինձի հետ խորհրդակցեցէք: Խորհրդակցութիւնը օրին է:

Ունիմ երկար տարիներու փորձառութիւն և դուք զործնականապէս կընաք տուողէ իմ բառերէն:

Եթէ քաղաքի մէջ էք, եկէք դրասենական. իսկ եթէ քաղաքէն դուրս հեռու անկէ կը գտնուիք, զրեցէք ինձի, մեր հայերէնով, մեր հիւանդութեան նշանները, և ես այդ նշանները քննելով մեր հիւանդութիւններուն կարուկ դարձանք երբ պիտի յանձնարարեմ:

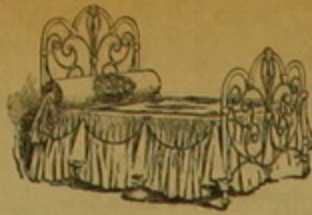
Գրեցէք ինձ և ապաստեցէք իմ խորհուրդներուն: Ամէն տեսակ ներքին հիւանդութիւններ կը բժշկեմ: Ծառերը բժշկած եմ տաճարի, չղաճութեան, քրոնիկ հոստի (բաթար) անմարտողութեան, երկկամունքի, քնքաճիկութեան, ուսմիկութեան և այլն: Ծանօթ տկարութիւններ, Հեռեկան բանի մը վկայութիւնները բաւական ըլլալով են համոզուելու զմեզ:

Ֆրէզնո, Օգոստ. 31, 1917
Տր. Չոյ, Հրապարակաւ կուգամ շնորհակալութիւն յայտնել մեզ զիս բուժելուդ համար երկկամունքի հիւանդութեան. ուրիշ բժիշկներ մինչև անգամ միտադործութիւն կատարելու խօսք կընէին, բայց դու չորս շաբաթէն աւուղջացայի դիտ քու դեղերով: Կը յանձնարարեմ ուրիշներու որ քեզ զիմէն: 647 Էճ փողոց, Ֆրէզնո, Քալիֆորնիա 26րդ՝ Ա. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Տր. Չոյ, Բոլոր դեղերդ զիս բուժեցին: Ուրիշ տեղերէն կընէին թէ պէտք էր զործողութիւն կատարուէր իմ միտա ախտախթիքի համար. բայց ես բուժեցի դեղերդ փորձելով երեք շաբաթուան մէջ առողջացայ: Տիկ. ՄԷՏՐԻ ՖՐԷՏ
Շնորհակալութիւն:

2170 Էյմ փողոց, Ֆրէզնո, Քալիֆ. Կուրծքի հիւանդութիւն ունէի տարիներէ ի վեր: Ծառ տեղերէն տեսայ, բայց անօգուտ. հիմա բոլորովին առողջացայ քու դեղերդ անելով, հիմա շաբաթուան մէջ: Տ. ՖԷՐԱՄԻՍԲՈ
1028 Մէյօր փողոց, Ֆրէզնո

Josephian Furniture Co
848 Eye St. Fresno

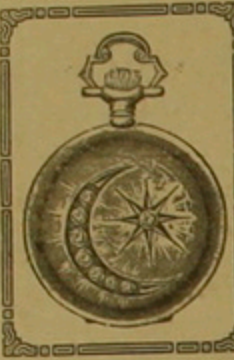
Տունիդ վերաբերեալ ամէն տեսակ կահարարութիւնը նոր և զործածուած ամէն դասակարգի մարդու բաւարար համար: Գոհացուցիչ ապրանքներ մատակարար լաւաշ հաց եփելու վառարաններ լաւագոյն տեսակէն, զնիկ, ծախելու և փոխանակել: Մենք պարտական կըրգանք հաւատարմութեամբ և խղճմտութեամբ ծառայել ամէն մարդու: առանց առաւելութեան մենք կը ջանանք նաև ամէն խանութներէ աւելի պակաս գինով ծախել առանց սակարկութեան: Եկուր և տես:

Եկուր և տես:

ԱԼԷՔՍ. ՅՈՒՆԷՔՅԱՆ

Fresno Jewelry House

ԳՈՀԱՐԵՆՆԵՐՈՒ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՐԻՆ

Ամէնք ալ խիստ ճաշակաւոր բաղձատեսակ և ամենավերջին նորամուտիւններով: Սեղանի վերաբերեալ արծաթեղէններ, նշանաւոր, հարսանեաց և տոն օրերու յատուկ ու յարմար ոսկեղէն և զոհարեղէն նուէրներ, մատանիներ, զարդաներ, ժամացոյցներ ու շքեղ թանկեր:

ՓՈԼ ԱԶԱՏԵԱՆ

1158 Այ փողոց Ֆրէզնո, Բալիֆ.

Է. Է. ՊԵՐԷ, 602 ԱՅ ՓՈՂՈՑ

602 Այ Սթ. Ֆոն 495

Պայտարութիւն և օթմալիք նորոգութիւն կրկնէր ամենայն արարութեամբ: ԷՏ. ՊԵՐԷ երկար տարիներով փորձառութիւն ունի որպէս առաջնակարգ վարպետ մեքենագէտ. աղէկ կը ճանաչէ միւր և իր դաստիարակներ ի հարկէ արժեքաւոր է և սիրով պէտք եղած հրահանգները կատարէ իր յաճախորդներուն: Իրեն երկաթագործ ու պայտար ինչպէս նաև համեստ ու սիրտաւոր բնասարութեան տէր անձ մը արժանի է հայերէն խօսակերպելու:

Անոր գները չափաւոր են, և անկիս ամէն կերպով կը ջանայ զմեզ գոհ թողուլ:

ՀԱՅԱԿԱՆ ՊԼՈՒՐ

ՊԼՈՒՐ ՊԼՈՒՐ

Այլուր խնայած պիտի լինի եթէ պղտոր գործածես:

Պղտոր գործածողը թէ հաց կը գործածէ և շատ սնունդ կատարած գործող մարդուն կենսական ոյժ տուողն է:

Կը ծախուի, փառնար 10 սէն: 100 փառնար \$9.00 ի:

V. KRIKORIAN

2198 Railroad Ave., Fresno, Cal.

ՓԱՐՍԸՆՍ ՖԼԱՌԻՐ ՇԱՓ

ՓԱՐՍԸՆՍ ԾԱՂԱՆՈՅԸ

Բաց է կիրակիները և երեկոները:

1136 Ժէյ փողոց, Ֆրէզնո, Բալիֆ.

Թէլեֆոն 469 Ժէյ

Valley Lumber Co.

ՄԵՆ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԻՐ

Առողջ, Երկար, պիտի պարտաւորապէս փոխէ և հարգուող փորելի ունի:

Ֆ. Տիմ Բրեւար, Սեփականատէր

ՎԷԼԼԻ ԼԸՄԲԵՐ ՔԱՐԻՆ

Էյ և Մօնօ — Թէլեֆոն 1646

Միայն առաջին կարգի Այգիներ կատարենք, որովհետեւ վերջի վերջը ամեն ամենազոյցներն են:

Տեսէ՛ք՝ ԼԵՆՈՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆԸ (Արքիմ)

REAL ESTATE

LEON ARKIN

Գործակալ ամբարձ կալուածքի

Ֆաւորի Էմմայնօ Բերրի օֆիսը

Թէլեֆոն 151 Ֆաւոր, Քալիֆ. (510)

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ ԵՒ ՅԻՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ

Օրեկագէտ և փաստաբան
Յաննէ կանոնէ ամէն տեսակ դատական և քրեական գործեր:
Սենեակներ 205—206, Քէյ և Բուրլո փողոցներու անկիւնը՝ ԲԱՌՈՒԼ Շէնքին մէջ:
Թէլեֆոն 936 Տան Թէլեֆոն 3621 W
Խորհրդակցութիւնը օրին է: Նորքի փողոց

ՀԷՐԻ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Փաստաբան

1933 Մարիփոզա փողոց, Ֆրէզնո
Սենեակներ 4 և 5 Թէլեֆոն 579

ԳՐԻԳՈՐ ՕԶԱՆԵԱՆ

ՕՐԵՆԱԳԵՏ

Յաննէ կանոնէ ամէն տեսակ դատական և քրեական գործեր, նաև զրեկ ու քննել ունի քրեիք վերաբերեալ Բուրլո փողոցի մէջ խնամով:
Սենեակ B 1942 Քրքն փողոց, Ֆրէզնո
Թէլեֆոն 1595

ԱՍԹՈՐ ԷԼՄԱՍԵԱՆ

ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Իրիւրպիւրէն Պիտիկ

Ֆոն 772 Ֆրէզնո, Բալիֆ.

ԱՐՍԷՆ ԵՐԷՏԵԱՆ

Օրեկագէտ և փաստաբան

1942 Թիւրքի փողոցի վրայ, Ֆրէզնո
Սենեակներ 129—130 ԷՃՐԻՔ Շէնքին մէջ
Թէլեֆոն 1537

ԱԼԷՔ ՓԻԼԻՊՈՍԵԱՆ

Նոր Օթիս

611—621 WASHINGTON BLDG.
Էստ Անճըլս, Քալիֆորնիա

ՏՐ. ՎԱՀԱՆ Գ. ԹԱՇԷԱՆ

ԱՏԱՄԱՐՈՑԺ

1933 Մարիփոզա փողոց, Սենեակ 2—3
Օթիսի ժամեր Թէլ. 920
Առաւտուր 8—12 Կ. Օ. Ետ 1—5

ՏՐ. ԳՐ. Մ. ԽԱՆԴԱՄՈՒՐ

ԱՏԱՄԱՐՈՑԺ

Մասնագէտ կամքակրի և Ազոյցի կրիփիքի ՄԷՔԻՆԵՂ շէնքի, ձէյի և Մարիփոզայի անկիւնը ամենաբարձր շէնքին 6րդ յարկը, 614 Թիւ սենեակը: Հեռախօս 1966

ԱՏԱՄԱՐՈՑԺ

ՏՐ. Ա. Կ. ԱՂԱՄԵԱՆ

14 Տարուայ Փորձառութիւն

ԷՃՐԻՔ Պիտիկ, Թիւ 105 սենեակը: Հեռախօսի Թիւ է 1888 և տան Թէլեֆոն Թիւն է 1621 6Էյ:

ՏՐ. ՀԱՅԿ Մ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

(ԱՏԱՄԱՐՈՑԺ)

Իրիւրպիւրէն պիտիկ, Սենեակներ 10—11
ՕՅԻՍԻ ԺԱՄԵՐ
9—12 1—5
Թէլեֆոն 772

Dr. I. B. HINES

ՏՈՒՐՈՐ Ի. Գ. ՀԱՅՆԶ

Փէրքընը Պալմ, ձէյ փողոց

Բնակարան 333 Պէլսթոն Էյֆու, Ֆրէզնո, Քալիֆ. Թէլեֆոն 504 Օֆիսի ժամեր 10—12 Առաւտու, 2—4 Կես օրէ վերջ Իրիւրպիւրէն 7—8 Կիրակի օրեր 2—4

A. B. HOPKINS & SON

Ա. Պ. ՀԱՓԷՆՍ ԵՒ ՈՐԴԻ

ՄԵՆԵԼԱՐԱՐՁՆԵՐ

1240 Այ փողոց, Ֆրէզնո, Քալիֆ. ՀՕԹԷԼ ՖԷՐԷՆՈՅԻ ԳԻՄԱՆ
Թէլեֆոն 153 Օֆիսը միւտ բաց է Մաղկեմիքերու ապրանքներ ալ կընդունին: Գները չափաւոր: Զմայողներու նախապայման վկայական:

ՀԱՆ ԷԼՄԱՍԵԱՆ

Անշարժ կալուածներու գործակալ

Սենեակներ 7—8 Իրիւրպիւրէն Պիտիկ
Թէլեֆոն 772 Ֆրէզնո, Բալիֆ.

Հեռախօս 2133 Ժէյ

ՄԻԼԹԸՆ Բ. ՏԱՅՄԸԹ

MILTON K. DYNOT

Մասնագէտ շուրթի փորձի և ԷՃՐԻՔ
նորոգելու գործին մէջ:

1803 Harvey Ave. Fresno, Cal.

Job "ASBAREZ" Job

"ASBAREZ" JOB PRINTING

816 Eye St. Phone 2761
FRESNO, CALIFORNIA

WE PRINT:-
Letterheads, Billheads,
Statements, Envelopes,
Cards, Circulars, Folders,
Fine Booklets etc.

We Never Disappoint a Customer on a Promise. You get the Job when it's Due

"ASBAREZ"

Quality and Style are by far the best obtainable for many miles around. Fitted up with the best of equipment and new and up-to-date material.

Prices Reasonable Phone to 2761

DEPARTMENT

ՔԱՆԻ ՄԸ ԽՕՒՔ՝ ԱՍՊԱՐԷՋԻ ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԲԱԺՆԵՆ

ՄԵՐ ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ ԿԸ ՏՊՈՒԻՆ.—

Նամակագրութիւն, գանձատուներ, վիճակագրութիւն, պատրաստներ, բարտեր, մահազոյներ, հարսանեկան հրապարակներ, շրջաբերականներ, տեղականներ, յայտարարներ, զրեք և այլ հրատարակութիւններ նուազագոյն գներով և կատարելաւ երախտաւորութեամբ:

Փորձեցէ՛ք մեր նոր ապարանք:

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԲԱԺՆԵՆ

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԲԱԺՆԵՆ